

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ บ้านคุณจักรกฤษณ์ คุณชฎาพร เจนเจษฏา
๑๗ มีนาคม ๒๕๖๐

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ บ้านคุณจักรกฤษณ์ คุณชฎาพร เจนเจษฎา ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๐

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

วันศุกร์ ที่ ๑๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ประธาน
กรรมการมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา ได้รับเชิญจากคุณจักรกฤษณ์ คุณชฎาพร
เจนเจษฎา เพื่อไปสนทนาธรรมที่บ้านพักย่านถนนประดิพัทธ์ สะพานควาย กรุงเทพมหานคร
ระหว่างเวลา ๑๐.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.

ดังที่ได้เคยเรียนทุกท่านทราบ ในครั้งก่อน ๆ ว่า คุณจักรกฤษณ์ และ คุณชฎาพร (คุณแ้ว) มีกุศลศรัทธา กราบเรียนเชิญ ท่านอาจารย์มา สนทนาธรรมที่บ้านพักอยู่เสมอเมื่อมี โอกาส โดยในแต่ละครั้ง จะมีเพื่อน สนิทที่คุ้นเคยกันมาร่วมฟังการสนทนา

เป็นประจำ และยังเชิญเพื่อนใหม่ท่านอื่นๆ ให้ได้มีโอกาสมา สนทนาธรรมเป็นการส่วนตัวกับท่านอาจารย์โดยใกล้ชิดเช่นนี้ อีกด้วย เป็นกุศลเจตนาที่ควรแก่การอนุโมทนาอย่างยิ่งครับ

สำหรับการสนทนาธรรมคราวนี้ นอกจากจะมีคุณพ่อ คุณแม่ของคุณจักรกฤษณ์และเพื่อนสนิทของท่านเจ้าที่มาร่วม ฟังและร่วมสนทนาเป็นประจำทุกครั้งแล้ว ยังมีเพื่อนคนอื่น ๆ ที่ท่านเชิญให้เข้าร่วมฟังด้วย นอกจากนั้นท่านยังได้เชิญ คณะอาสาสมัครของมูลนิธิฯ ที่อาสาทำงานในด้านการบันทึก ถ่ายทำวิดีโอการสนทนาธรรมในที่ต่าง ๆ เพื่อนำไปออก รายการบ้านธัมมะทางสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ รวมถึงการ ถ่ายทอดสด มาร่วมฟังการสนทนาธรรมในครั้งนี้ด้วย โดยคุณ จักรกฤษณ์ กล่าวว่า เชิญให้มานั่งฟังและร่วมสนทนาโดยที่ไม่ ต้องทำหน้าที่ไปด้วย เป็นความเมตตากรุณาของท่านที่ข้าพเจ้า กราบอนุโมทนา มา ณ ที่นี้ด้วยนะครับ

ความที่ คุณแ้ว (คุณชฎาพร) ท่านเจ้าของบ้าน มี ความสามารถในการทำขนม วันนี้คุณแ้วจึงทำขนม (ฝรั่ง) อร่อย ๆ หลายอย่างไว้ต้อนรับ (ขออภัยที่จำชื่อไม่ได้เพราะเป็น

ชื่อฝรั่ง ๆ ยาว ๆ จำยาก) ที่จำได้อย่างเดียวคือเค้กกล้วยหอม เป็น Signature ของคุณแ้ว ซึ่ง คุณแ้วบอกว่า ถ้าไม่ได้รับประทานก็กล่าวว่าไม่ได้มาในวันนี้ เมื่อได้ฟังอย่างนั้น ก็เลยต้องรีบไปตัด คำเล็ก ๆ มาลองชิมคำหนึ่ง เดียวคุณแ้วจะว่าไม่ได้มา (ฮahaha) อร่อยสมคำร่ำลือครับคุณแ้วครับ

นอกจากนั้นคุณแม่ของคุณแ้วได้
ทำเส้นหมี่ลูกชิ้นเนื้อตุ๋นหรือจะรับประทาน
เป็นเกาเหลาลูกชิ้นเนื้อตุ๋นกับข้าวเปล่าก็ได้
เป็นสูตรที่อร่อยมาก ๆ ครับ ต้องใส่ใบ
คื่นช่ายและน้ำจิ้มสูตรพิเศษที่เตรียมไว้ด้วย
เข้ากันมาก เนื้อเปื่อยนุ่มหอมละมุนลิ้นมาก
ปรกติไม่ทานเนื้อเพราะคิดว่าจะเป็นการตี

ต่อสุขภาพ แต่มาระยะนี้รู้สึกจะมีเหตุให้รับประทานบ่อยครั้ง ก็ได้แต่เตือนตัวเองว่า อร่อยแบบนี้
สักสองถ้วยเล็ก ๆ ก็พอนะ ไหน ๆ ก็ไหน ๆ แล้ว (ฮาาา)

นอกจากนั้น คุณแอ้ว (นภา จันทรางศุ) ก็นำบัวลอย
เผือกมะพร้าวอ่อนเจ้าอร่อยมาร่วมเจริญกุศล และคุณแม่
ของคุณแอ้วก็ทำขนมจีนน้ำพริกใส่กุ้งสดสูตรต้นตำรับของ
คุณแม่มาร่วมเจริญกุศลด้วย ข้าพเจ้าปรกติไม่ชอบทาน
น้ำพริก เพราะเหตุที่มีรสหวาน แต่ก็มาพ่ายแพ้กะขนมจีน
น้ำพริกสูตรคุณแม่ของคุณแอ้วที่ปรุงรสกลมกล่อมมาก ไม่
หวานเหมือนทั่ว ๆ ไป เจอครั้งใดก็ปรี๋เข้าไปก่อนเพื่อน
สรุปว่าพ่ายแพ้ไปอีกสองถ้วยเล็ก ๆ เช่นกัน ทั้งคุณแม่ของ
คุณแอ้ว (คุณเชษฐาพร) และคุณแม่ของคุณแอ้ว (คุณนภา) ทั้ง
สองท่านมีความสามารถในการทำอาหารอร่อยแบบต้น
ตำรับโบราณ ที่สมัยนี้หารับประทานแบบนี้ได้ยากมาก
เพราะอาหารทั่วไปเดี๋ยวนี้โดยมากเป็นรสชาติที่ข้าพเจ้า
เรียกว่า รสชาติกระป๋อง ๆ คือ เป็นรสชาติตามตำรา ไม่มีรส
มือ รสประสบการณ์ และสารพัดรส ที่แสดงถึงความเป็น
ชาติไทย แม้เรื่องรสชาติของอาหาร รสชาติของความเป็น
ไทยแท้ดั้งเดิมนี้ ที่หากเป็นผู้ไม่เคยได้ลิ้มชิมรสมาก่อน ย่อม
ไม่สามารถจะบอกได้ว่า รสชาติแบบไหนเป็นรสชาติแบบ
ของแท้ดั้งเดิม แบบไหนเป็นแบบที่ไม่ใช่รสชาติไทยแท้แต่
ดั้งเดิม อาจเพราะเป็นคนร่วมสมัย (ไม่ใช่ร่วมสมัยนะครับ...

ฮ่า) และเคยผ่านการลิ้มชิมรสอาหารไทยแท้ ๆ ทั้งแบบนอกวังและในวังมาบ้าง ฉันทักก็ฉัน
เดียวกับที่ หากไม่เคยเป็นผู้ได้ลิ้มรสพระธรรมที่ถูกต้องจากการฟังและเข้าใจความจริงมาก่อน ก็ไม่
สามารถจะรู้ได้ว่าคำไหน เป็นคำจริงจากผู้ที่ทรงตรัสรู้ คำไหนเป็นคำไม่จริงและกล่าวโดยผู้ที่ไม่รู้
ดังที่ท่านอาจารย์เคยตอบคำถามผู้ที่ถามท่านว่า จะรู้ได้อย่างไรว่าจะฟังใคร ใครพูดถูก ใครพูดผิด
ท่านอาจารย์ก็กล่าวตอบว่า มีปัญญารู้ ไม่มีปัญญา ก็ไม่รู้!! เช่นเดียวกับรสชาติอาหารไทยแท้ต้น
ตำรับดั้งเดิมของคุณยายทั้งสองก็เช่นกัน กราบอนุโมทนาคุณยายทั้งสองที่กรุณาปรุงอาหารรสเลิศ
มาร่วมเจริญทานกุศลในครั้งนี้ด้วยครับ

(แม้ท่านอาจารย์จะบอกว่าท่านรับประทานมือเข้ามาแล้ว และไม่รับประทานอีกจนกว่าจะถึงมือเที่ยง แต่เมื่อมีหลายคนชวนท่านลองชิมขนมปังฟักทองที่คุณแ้วทำ ท่านก็เมตตาลองชิมคำเล็ก ๆ คำหนึ่ง คุณแ้วบอกว่าต้องปรุงฟักทองและราดบนขนมปังไว้ข้ามคืนเพื่อให้เข้าเนื้อขนมปัง ก่อนนำมาปิ้งในตอนเช้า เพื่อให้ทุกคนได้รับประทานกับกาแฟ อร่อยมากครับ)

อันดับต่อไป ขออนุญาตนำความการสนทนาธรรมในช่วงเช้า ซึ่งคุณจักรกฤษณ์ได้สนทนากับท่านอาจารย์ เป็นความไพเราะแก่ข้าพเจ้ามากในขณะที่ฟัง จึงอยากถอดความมาแบ่งปันทุกท่านเพื่อพิจารณาด้วย ดังนี้ครับ

คุณจักรกฤษณ์ :

กราบเท้าท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่งครับ กระผมขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ที่กรุณาสละเวลามาให้ความรู้อันมีค่าในเรื่องของพระธรรมในวันนี้ ซึ่งในวันนี้ก็มีสมาธิ

เก่าที่มาฟังเป็นประจำ แล้วก็ได้รับความกรุณาจากทีมกล้อง (มศพ.) ต้องขอบพระคุณทีมกล้องมาก ๆ เพราะว่า ทีมกล้องได้ติดตามท่านอาจารย์ไปถ่ายทอด แล้วก็ส่งภาพและเสียงการสนทนาธรรมในหลาย ๆ สถานที่ ทำให้มีโอกาสดูสำหรับท่านที่ไม่ได้ติดตามไป วันนี้จึงเชิญทีมกล้องมานั่งเฉย ๆ และสนทนาธรรมท่านอาจารย์ด้วยนะครับ

ผมขออนุญาตเริ่มในประเด็นพระธรรมที่พระพุทธองค์ทรงตรัสไว้ในพระปาฏิโมกข์ว่า ให้ละบาปทั้งปวง เจริญกุศลให้ถึงพร้อม แล้วก็ยังจิตให้ผ่องใส ตรงนี้ ชาวพุทธเราควรเริ่มทำความเข้าใจตามลำดับอย่างไรครับ กราบเรียนท่านอาจารย์ครับ

ท่านอาจารย์ :

ความจริง ทุกคำก็สมบูรณ์อยู่ในตัว "ละชั่ว" สิ่งที่ไม่ดี ไม่ควรจะทำไว้ แล้วก็ "ทำความดีให้ถึงพร้อม" เพราะว่า ถ้าไม่ทำความดี ก็ไม่ทราบว่าจะยังเป็นความไม่ดี ที่ยังไม่ได้ละ เช่น ขณะที่ "เห็น" ทำความดีหรือยัง? ต้องเดี๋ยวนี้เลย!!

คุณจักรกฤษณ์ :

ยังไม่ได้ทำครับ

ท่านอาจารย์ :

ยังไม่ได้ทำความดีนะคะ แต่ว่า ไม่รู้เลยว่า เพียงไม่รู้ ว่า "เห็น"
เกิดขึ้นและดับไป ไม่ใช่เรา ก็เป็นความชั่ว!! เป็นอกุศลธรรม!!! เป็น
โมหะ ความไม่รู้ความจริงของสภาพธรรม

เพราะฉะนั้น ธรรมะของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ว่าจะเป็นคำไหน
นำไปสู่ความเข้าใจที่ลึกซึ้ง ถูกต้อง ไม่ใช่เพียงแต่แค่สามประโยค
ละชั่ว...ทุกคนรู้ ทำความดีให้ถึงพร้อม...ชำระจิตให้บริสุทธิ์...แต่ทุก
คำ ถ้าคิด ต้องรู้ว่า...ชั่ว...เมื่อไหร่?

...เดี๋ยวนี้ ที่กำลัง "เห็น" เฉพาะจิตที่เกิดขึ้นเห็นแล้วดับ ไม่ได้ทำชั่ว
อะไรเลย เพราะว่าในขณะที่นั้น เกิดขึ้นทำหน้าที่ "เห็น" แล้วก็ดับไป
แต่ว่าจิตที่เกิดต่อ เพราะว่าจิตเป็นสภาพซึ่งเกิดขึ้นแล้วก็ดับไป สืบ
ต่อกันตลอดเวลา เดี่ยวนี้เอง!!

...เพราะฉะนั้น เมื่อ "เห็น" ดับไปแล้ว เพียงสามขณะ "ความไม่รู้
และความติดข้อง" ใน "เห็น" ก็เกิดขึ้น!!! เพราะเหตุว่า ไม่มีขณะ
ไหนเลยซึ่งว่างจากจิต ใครไม่รู้ก็ไม่รู้ ว่า เดี่ยวนี้ "จิตเห็น" เกิดแล้ว
ดับ แล้วก็มีการเกิดดับสืบต่อทุกขณะไปจนกว่าจะตาย เมื่อเห็นเกิด
แล้วก็ดับ แล้วก็ "เห็น" เป็นอะไร ก็ชั่วแล้ว!! คือว่า "ไม่รู้ความ

จริง" เมื่อ "ไม่รู้ความจริง" ก็นำมาซึ่ง "ความชั่ว" ความไม่ดีต่าง ๆ ความติดข้อง ความต้องการ แล้วก็ การทุจริตต่าง ๆ ก็ตามมาได้จาก "การเห็น" ถ้าไม่มีการเห็น ทุจริตต่าง ๆ ก็ไม่ได้ แต่เห็นแล้วอยากได้!! เริ่มแล้ว!! ใช่ไหม?...

...ถ้า "ไม่เห็น" จะ "อยากได้" ไหม? ไม่เห็น ก็ไม่มีอะไรให้เห็น จะไปอยากได้อะไร? ในเมื่อไม่เห็น!! แต่เพราะ "เห็น" สิ่งที่มีให้เห็น แล้วก็ ติดข้องพอใจใน "สิ่งที่มีให้เห็น" ก็อยากจะได้ สิ่งที่มีให้เห็นนั้นแหละ!! ก็เริ่มต้นด้วยความอยาก ความไม่รู้ เพิ่มขึ้น เพิ่มขึ้น จนกระทั่งทำทุจริตกรรมทั้งหลาย เพราะฉะนั้น ขณะนั้นที่ "ละชั่ว" แค่มิเบียดเบียนคนอื่น ไม่ประทุษร้ายคนอื่น แต่ "ความรู้" ยังมีอยู่!!! ด้วยเหตุนี้ ขณะใดก็ตาม ที่ไม่ได้ทำความดี ขณะนั้นก็เป็นเวลาของความชั่วที่จะเกิดขึ้น!! ต้องอย่างหนึ่งอย่างใด ดีหรือชั่ว

เพราะฉะนั้น กำลังฟังธรรม กำลังฟัง ไม่เคยได้ยินได้ฟัง นั่งเฉย ๆ กันมานาน พอพูดแต่ละคำ เริ่ม...คิดถึง "คำ" ที่พูด...แต่ละคำ...และ...เข้าใจ...คำที่พูด...ดีไหม? นี่คือ ความละเอียด...รู้...กับ...ไม่รู้...อย่างไรหนึ่? เข้าใจ...กับ...ไม่เข้าใจ...เข้าใจถูก...กับ...เข้าใจผิด...ตรงกันข้ามกัน!!...

...ก็ต้องเป็นการฟังธรรมด้วยความละเอียดยิ่ง ซึ่งไม่ใช่ที่เราไปอ่าน พระไตรปิฎกตอนหนึ่งตอนใด แล้วจะรู้เฉพาะตรงนั้น เป็นไปไม่ได้!! เพราะ "เป็นเรา" ที่กำลังอ่าน กำลังคิด กำลังคิดว่ารู้ แต่ความจริง トラบใดที่ยังไม่ได้ฟังแต่ละคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อย่างละเอียดยิ่ง คนนั้นรู้ไม่ได้เลย ว่าขณะนั้น สิ่งที่มี ไม่ใช่เรา!! มีจริง ๆ เป็นธรรมะ!!! เพราะฉะนั้น ได้ยินคำไหน ต้องไม่ผ่าน เช่น ธรรมะ ทุกสิ่งทุกอย่างที่มีจริง "คิด" เป็นธรรมะหรือเปล่า? ไม่ใช่ให้ฟังวันนี้ แล้วจบ ว่าวันนี้เราฟังก็เรื่อง!!

แต่...ฟังแล้ว...มีการคิด...ไตร่ตรอง...ต่อไป ว่าวันนี้มีอะไรไหม ที่ ไม่ใช่ธรรมะ? ทุกอย่าง เป็นเหตุที่จะให้ปัญญา ความเข้าใจถูก เจริญขึ้นอย่างมั่นคง ทุกอย่างที่มีจริง ๆ ที่ปรากฏ เป็นธรรมะทั้งนั้น ไม่ใช่เรา!! เพราะท่านใช้คำว่าธรรมะ ธรรมะก็เป็นธรรมะ ธรรมะจะเป็นอื่นไม่ได้!! ธรรมะก็ต้องเป็นธรรมะ!!! เมื่อเป็นธรรมะ ก็ไม่ใช่ใคร สักคน!!! ต้อง "ตรง" ถึงที่สุด!!...

...เพราะฉะนั้น การฟัง "คำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า" ไม่ใช่ฟัง เพียง "ได้ยินคำ" แต่ฟังแล้ว...ไตร่ตรอง...จนรู้ถึงความเป็นพระ

สัมมาสัมพุทธเจ้าว่า แต่ละคำ มีประโยชน์ แต่กว่าจะเข้าใจอย่างนั้นได้ ก็ต้องฟัง จนกระทั่งหมดความสงสัย...ในคำเดียว...ทีละคำ...ธรรมะคือสิ่งที่มีจริง...ละชั่ว... "ละ" มีจริงไหม? "ชั่ว" มีจริงไหม? "ชั่ว" เป็น "ละชั่ว" หรือเปล่า? เห็นไหม? ถ้าไม่ "คิด" จะรู้หรือ? ก็ผ่านไปเลย!! "ละชั่ว" แต่ถ้าคิด..."ชั่ว" ไม่ใช่ "ละชั่ว" ละเป็นละ ชั่วเป็นชั่ว แต่ละอะไร? ก็ต้องละชั่ว ทุกคำ ต้องสอดคล้อง ที่จะให้เข้าใจว่า ขณะนั้น ไม่ใช่เรา ตั้งต้นด้วยคำว่า ธรรมทั้งหลายเป็นอนัตตา นี่คือการตั้งต้นเข้าใจพระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้และทรงแสดง ไม่ใช่แค่เพียงให้ละชั่ว ทำความดี แต่...ให้รู้ว่า...ชั่วคืออะไร? ละคืออะไร? ดีคืออะไร?...

...ทำได้ดีไหม? ค่ะ? ทำไม่ได้? แล้ว...อะไรทำ? เพราะมีคำว่า "ทำดี" ธรรมะต่างหากที่ทำ!!! เริ่มรู้ว่าไม่ใช่เรา!!! แล้วยังมีอีก...ธรรมะอะไร ถึงจะชำระจิตให้บริสุทธิ์ได้? เพราะว่า จากความไม่รู้ ก็ทำให้เกิดความไม่บริสุทธิ์มากยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้น จะชำระจิตให้บริสุทธิ์ก็ต้อง...รู้...ชำระ...ความไม่รู้...ไม่มีอะไรที่จะชำระ "ความไม่รู้" ได้นอกจาก "ความรู้"...

...ธรรมะเป็นเรื่องที่ละเอียด เป็นเรื่องจริงที่ต้องเข้าใจให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ไม่อย่างนั้นก็ไม่ใช่ว่าฟังธรรมะ ถ้าฟังธรรมะแล้วเข้าใจผิด (แสดงว่า) ไม่ได้ฟังธรรมะ ฟังธรรมะแล้วเข้าใจคลาดเคลื่อน ไม่ตรง ก็ไม่ใช่ธรรมะ เพราะธรรมะมีจริง ๆ เดียวนี้ก็เป็นธรรมะ!! ต้องละเอียดจริง ๆ ...ว่า...ฟัง...เพื่อ...เข้าใจความจริง...ของ...สิ่งที่มีจริง...

ทุกคำ...จากตรงนี้...แล้วไปตรงโน้น...แล้วไปตรงโน้น...ไปตรงโน้น...ไม่ได้เข้าใจอะไรเลย เพราะว่า (ข้อความใน) พระไตรปิฎกมีมาก แต่ละคำ แต่ละบรรทัด แต่ละส่วน แต่ละข้อความ...มากมาย...แต่ทั้งหมด...เพื่อ...ให้รู้ความจริง...ว่าสิ่งที่มีนี้แหละ...ไม่ใช่เรา!!!! ต้องไม่ลืมคำว่า...ธรรมทั้งหลาย เป็นอนัตตา!!! เป็นคำแรก และจะต้องรักษาความเข้าใจคำนี้ให้ถูกต้อง จนถึงที่สุด!! ที่จะประจักษ์ว่าธรรมทั้งหลายเป็นธรรมะ ไม่ใช่เรา!!!

คุณจักรกฤษณ์ :

กราบเรียนท่านอาจารย์ครับ ที่เราฟัง สามประโยค คือ ละชั่ว ทำความดี ชำระจิตให้ผ่องใส ชาวพุทธทั่วไปก็ฟังแล้วดูเหมือนว่าเข้าใจ แต่เมื่อฟังท่านอาจารย์บรรยายแล้ว กลายเป็นคนละเรื่องกัน เพราะว่า เรายังไม่เริ่มต้นในเรื่องของการเข้าใจความเป็นอนัตตา เข้าใจคำว่าธรรมะ ตรงนี้ ส่วนใหญ่จะไม่ได้มีการเริ่มต้นจากตรงนี้ เพราะว่า พอฟังว่า "ละชั่ว" นั่นก็คือ การละบาปอกุศลทั้งหลาย มีศีลเป็นต้น ก็จะเริ่มกันตรงนี้ที่ศีล การรักษาศีลให้บริสุทธิ์ ต่อมาก็ทำความดี เจริญกุศลต่าง ๆ ชำระจิตให้บริสุทธิ์ ก็ไปนั่งสมาธิ ไปทำ

จิตให้สงบ อันนี้คือสิ่งที่ชาวพุทธส่วนใหญ่เข้าใจอย่างนี้ ๙๐ เปอร์เซ็นต์

เพราะว่า จากถ้อยคำที่พระองค์ทรงแสดงพระปาฏิโมกข์ ค่อนข้างเข้าใจได้ชัดเจนอย่างนี้ครับท่านอาจารย์ แต่เมื่อฟังท่านอาจารย์บรรยายแล้ว กลายเป็นคนละเรื่อง กลายเป็นคนละแบบกัน ตรงนี้มีความละเอียดยิ่งขึ้น ซึ่งต้องเริ่มต้นตรงนี้ มีความสำคัญอย่างไรครับ?

ท่านอาจารย์ :

ต้องรู้จริง ๆ ว่า พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าคือใคร? ไม่ใช่คนหนึ่งคนใด ที่จะพูดคำหนึ่งคำใด โดยการ "คิดเอง เข้าใจเอง" อย่าง "ละชั่ว" มีใครไม่รู้บ้าง? เขาสอนกันทั้งนั้น!! อย่าทำอย่างนั้นนะ อย่าทำอย่างนั้นนะ แต่ไม่ได้สอนให้เข้าใจความจริง!!

เพราะฉะนั้น พระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นผู้ที่ได้ทรงตรัสรู้ สิ่งที่มีจริงตามความเป็นจริง ต้องเริ่มต้นศึกษาว่า "คืออะไร" ทุกคำ!! มิฉะนั้นก็เป็นการ "พูดคำที่ไม่รู้จัก" ตั้งแต่เกิด!! ถ้ามไปสิ...ละชั่ว...เขาจะได้...แต่เป็นเขา...แล้วจะมีประโยชน์อะไร? ถ้ายังคงเป็นเขา!!!

เพราะเขาไม่รู้ว่ แท้ที่จริงแล้ว พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมะ ต้องเข้าใจ...แม้...คำแรกว่า...ธรรมะ ต้องลึกซึ้ง...ไม่ใช่ใครก็เข้าใจได้ โดยที่ไม่ได้คิด ไม่ได้ไตร่ตรอง เพราะพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญพระบารมี นานเท่าไร? กว่าจะได้ตรัสรู้ความจริงของ

สิ่งที่มีจริง ๆ ซึ่งใช้คำว่า...ธรรมะ...เพราะฉะนั้น ประมาทไม่ได้เลย
แต่ละคำ เหมือนตั้งต้นใหม่ ถ้าไม่เข้าใจจริง ๆ ก็ต้องตั้งต้น ถ้าไม่ตั้ง
ต้น จะเข้าใจได้อย่างไร?

คุณจักรกฤษณ์ :

ส่วนใหญ่จะตั้งต้นไม่ถูกครับท่านอาจารย์ครับ จะเริ่มอย่างไร? หรือ
บางครั้งเราเริ่มผิด เนื่องจากความเข้าใจยังน้อย ก็จะหันกลับมา
เหมือนเดิม ก็คือเริ่มเอาที่เราเข้าใจง่าย ๆ อย่างเช่น ศีล เป็นสิ่งที่
เข้าใจง่าย เข้าใจว่ารักษาศีลได้ง่าย

ท่านอาจารย์ :

เข้าใจง่าย ก็ไม่ต้องฟังพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะฟังทำไม? เข้าใจ
แล้ว แล้วก็ง่ายด้วย พูดว่าศีล ก็รู้จักกันหมด แล้วจะฟังพระสัมมา
สัมพุทธเจ้าอย่างไร? ฟังอะไร? ต้องฟัง "เหนือจากที่คนอื่นคิดและ
เข้าใจ" คือเข้าใจความจริงของแต่ละคำ เพราะกล่าวถึงสิ่งที่มีจริง ๆ
แต่ละหนึ่ง ให้เข้าใจถูกต้อง ตามความเป็นจริง

เพราะฉะนั้น ถ้าไม่ได้ไตร่ตรอง จะไม่ "รู้จัก" พระสัมมาสัมพุทธเจ้า
เลย เพียงแต่กล่าวว่า มีพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นที่พึ่ง (พุทธานุ
สรณัง คัจฉามิ) มีพระธรรมที่พระองค์ทรงตรัสรู้และทรงแสดงเป็น
ที่พึ่ง (ธัมมานุสรณัง คัจฉามิ) มีพระอริยสงฆ์ เป็นที่พึ่ง (สังฆานุสรณัง
คัจฉามิ) ไม่ใช่พระภิกษุธรรมดา

โดยมากก็เข้าใจว่าพระรัตนตรัยก็คือ พระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์
แต่ไม่เห็นคุณลักษณะอย่างเดียวของแต่ละรัตนนะ!! พระพุทธรูปรัตนนะมีคุณ
มากแค่ไหน? พระธรรมรัตนนะ ถ้าพระองค์ไม่ตรัส ไม่ทรงแสดง
ธรรมะเลย จะมีใครเข้าใจได้ไหม? แต่ละคำ ซึ่งเป็นคำที่จริง ที่

กล่าวถึงสิ่งที่มีจริง เป็นรัตนะ เป็นที่พึ่งให้คนซึ่งไม่สามารถที่จะรู้ได้ด้วยตัวเอง เป็นคนตรงจริง ๆ ว่า เกิดมา ถ้าไม่รู้จักพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วจะรู้อะไรตามความเป็นจริง?

...แค่ครูสอน แคไปโรงเรียน แคจบมหาวิทยาลัย แคทำงาน ทำการ...รู้อะไร? ไม่ได้ต่างจากที่คนทั่ว ๆ ไปรู้!! แต่...พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า "คำ" ของพระองค์ทุกคำ เป็นธรรมรัตนะ!!! ควรอย่างยิ่งที่จะไตร่ตรอง ให้เข้าใจจริง ๆ !! ฟังธรรมะเพื่ออะไร? เพื่อ "เข้าใจ" ไม่ใช่เพื่ออยากได้อะไร!! ไม่ใช่อยากได้ลาภ อยากได้ยศ อยากได้วิปัสสนาญาณ อยากบรรลुเป็นพระโสดาบัน ไม่ใช่เลย!! แต่...ฟัง...เพื่อให้เข้าใจความจริง ของสิ่งที่มีจริง ซึ่ง...ข้ามไม่ได้เลย...แต่ละขั้น!!...แต่ละคำ!!...แต่ละขณะ!!...ที่กำลังมีจริง ๆ ...จนกว่าจะถึงความเป็นสาวก คือ พระสังฆรัตนะ!! ผู้ที่อบรมเจริญปัญญา รู้ความจริง ตามที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้...

...ยากไหม? ตามที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ ซึ่งกว่าจะบำเพ็ญบารมีที่จะตรัสรู้ นานเท่าไร? แล้วเรา...แค่ไม่รู้อะไรเลย...
แล้วก็จะไปตามที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ เป็นสิ่งที่เป็นไปได้
ไม่ได้ ต้องเป็นคนที่ตั้งตรง และต้องมีบารมี "บารมี" คือ ธรรมะที่จะ
ทำให้ถึงการดับกิเลส เพราะว่า พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงดับ
กิเลส ถ้าไม่รู้จักกิเลส จะดับได้อย่างไร...

...ก่อนอื่นก็ต้องมี "ความเห็นถูกต้อง" ตามธรรมะแต่ละคำที่ได้ทรง
แสดงให้มีความเข้าใจว่า "ไม่ใช่เรา" และ "เป็นอนัตตา" ถ้าใครก็
ตามไม่ได้สอนอย่างนี้ ก็คือ ไม่ได้สอนธรรมะของพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้า แม้แต่ "ละ" ก็ไม่รู้ว่าจะอะไร? "ชั่ว" คืออะไร?...

- คุณจักรกฤษณ์ :** กราบเรียนท่านอาจารย์ครับ ส่วนใหญ่จะไม่ได้เริ่มต้นเช่นนี้
- ท่านอาจารย์ :** เดียวนี้ ละชั่วหรือเปล่าคะ?
- คุณจักรกฤษณ์ :** กำลังละอยู่ครับ
- ท่านอาจารย์ :** เห็นไหม? นี่ต้องเป็นความเข้าใจจริง ๆ ว่า...ไม่รู้...จึงฟัง...เพื่อรู้!!! เพราะฉะนั้น "รู้" ต่างหาก ที่ "ละความไม่รู้" ความชั่วทั้งหมด มาจาก "ความไม่รู้" จะละได้ก็ต่อเมื่อ "รู้" ตราบใดที่ยังไม่รู้ ก็ละไม่ได้ และจะรู้ได้อย่างไร? ถ้าไม่ฟังคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า!!! ก็เมื่อพระองค์ทรงดับกิเลสก่อนคนอื่นหมด แล้วทรงแสดง "หนทาง" ที่จะดับกิเลสให้คนอื่นได้ประพาส ปฏิบัติตามด้วย ถ้าไม่มีพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะมีผู้ใดที่สามารถที่จะดับกิเลสตามพระองค์ได้?
- คุณจักรกฤษณ์ :** ไม่มีทางเลยครับ

- ท่านอาจารย์ :** จะดับกิเลสไหม? เข้าใจธรรมะ แล้ว ธรรมะ คือ ปัญญา ต่างหาก ที่ดับ (กิเลส) ไม่ใช่ "เรา" จะดับ มาฟังธรรมะเพื่อที่จะดับกิเลส ก็เป็นตัวเรา ไม่ได้เข้าใจว่า อะไรที่ดับกิเลส!! กิเลส มาจาก "ความไม่รู้" เพราะฉะนั้น "ความรู้" เท่านั้น ที่จะดับกิเลส!!
- "ฟังธรรมะเพื่อเข้าใจ" อย่างเดียว ตลอดชีวิต ทุกชาติ!!!! ฟัง...เพื่อ...เข้าใจ...เพราะ "เข้าใจ" คือ ความเห็นถูกต้อง เป็นปัญญา ปัญญาก็ทำหน้าที่ละความไม่รู้ไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะหมด!!

คุณจักรกฤษณ์ :

กราบเรียนท่านอาจารย์ครับ เนื่องจากพระพุทธรองค์ท่านทรงตรัสไว้หลายส่วน หลายบท ในพระไตรปิฎกมีเยอะ ซึ่งคำแต่ละคำ ท่านตรัสก็ไม่ได้อธิบายตรง ๆ อย่างที่ท่านอาจารย์ได้หยิบมา แล้วพยายามที่จะอธิบายตั้งแต่ต้น อย่างเช่น เราได้กล่าวว่า "ละชั่ว" อันนี้ก็เป็นคำของท่าน ที่ท่านกล่าวไว้ แต่ว่า เราไม่ได้เริ่มเข้าใจในหนทางจริง ๆ ก็คือ ความเป็นธรรมะ และในส่วนอื่นก็มีเยอะ ที่ท่านไม่ได้กล่าวไว้ ดังนั้น การศึกษาจริง ๆ เราจะเริ่มต้นอย่างไรให้ถูกต้อง ที่จะก้าวต่อไปฟังคำของท่านในส่วนอื่นแล้วจะเข้าใจไม่คลาดเคลื่อน

ท่านอาจารย์ :

พระธรรมทั้งหมดที่ทรงแสดงไว้ เป็นศาสดาแทนพระองค์ เพราะฉะนั้น เราจะเข้าใจธรรมะ ไม่ใช่เราไปอ่านหนังสือเล่มอื่นของคนอื่น แต่ว่า ทั้งหมด ต้องจากพระไตรปิฎก ซึ่งต้องละเอียดรอบคอบ ตั้งแต่ต้น "แต่ละคำ" ด้วย!!!

..."ทุกคำ" ที่ดิฉันพูด ทั้งหมด มีในพระไตรปิฎก!! แต่เพราะเหตุว่า ได้ศึกษามาก่อน ก็สามารถที่จะทำให้คนอื่น ได้เข้าใจด้วย!!...ตาม ลำดับ...ว่าการศึกษา...ต้อง "เริ่มต้น" จาก "แต่ละคำ" ให้เข้าใจ ถูกต้อง ซึ่ง "ธรรมะคือสิ่งที่มีจริง" คำนี้ก็มีในพระไตรปิฎก!! "สัง ธรรม" นอกจากพูดคำว่า ธรรมะ ยังมี "สังจะ" แล้วยังมี "อริยสัง ธรรม" ก็มีความต่างกัน ธรรมะมีจริง ๆ เป็นสังธรรม ถ้าใครไม่พูด ถึงความจริงของธรรมะ คนนั้นไม่ได้กล่าวความจริงอะไรเลยทั้งสิ้น ไม่รู้จักด้วยว่า ธรรมะคือสิ่งที่มีจริง ซึ่งสามารถที่จะกล่าวถึงสิ่งที่มี จริงนั้น ว่ามีจริงอย่างไร? และ สิ่งที่มีจริงนั้นคืออะไร?...

...ถ้าไม่กล่าวให้เข้าใจว่า ธรรมะคืออะไร เขาก็ไม่ได้เข้าใจธรรมะ!! เพราะทั้ง ๆ ที่ธรรมะเป็นสังธรรม แต่กว่าจะถึงความเป็นผู้ที่ ถึง ความเป็นอริยสังธรรม รู้ว่าธรรมนี้แหละ ทำให้เป็นอริยะ คือ ผู้ เจริญด้วยคุณความดีประการต่าง ๆ เป็นบารมี ถึงการที่จะดับกิเลส ได้

ไม่ใช่อยู่ดี ๆ ฮวบ ๆ ฮาบ ๆ ไปสำนักปฏิบัติ ไปก็ไม่รู้อะไรเลย แล้ว ไปทำอะไร? แล้วหวังอะไร? ก็เต็มไปด้วยความไม่รู้!! ไม่ใช่สาวก ไม่ใช่ผู้ฟังคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะว่าทุกคนที่ไม่ได้ตรัสรู้ ด้วยตัวเอง เป็นสาวกคือผู้ฟังคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ต้องฟัง จริง ๆ แล้วก็ เข้าใจจริง ๆ แล้วก็ ไม่มีคนอื่นเป็นศาสดาด้วย เพราะ คนอื่นไม่ใช่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็ต้องตามลำดับและเป็น "ผู้ตรง" ว่า เดียวนี้มีธรรมะไหม? สิ่งที่มีจริง มีจริงทุกกาลสมัย

เพราะฉะนั้น พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้อะไร? ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนก็เป็นธรรมะทั้งนั้น!! เพราะไม่มีอะไรนอกจากธรรมะ!! แต่การตรัสรู้ก็คือตรัสรู้ความจริงของธรรมะที่มีเดี๋ยวนี้!!! ตามที่พระองค์ทรงบำเพ็ญพระบารมี เพื่อที่จะเข้าใจว่า สิ่งที่มีจริง นี่แหละ เป็นสิ่งที่ควรรู้อย่าง!!! จะให้ไปรู้อะไร? ถ้าไม่ใช่สิ่งที่กำลังมีเดี๋ยวนี้!! สิ่งนั้นต้องไม่มี โดยการที่เกิดแล้วดับไป ไม่เหลือเลย ไม่มีแล้ว และสิ่งนั้นยังไม่มาถึงก็รู้ไม่ได้ แต่สิ่งที่กำลังมีเดี๋ยวนี้ มีจริง ๆ เป็นสิ่งที่มีความจริง จึงบำเพ็ญบารมีเพื่อตรัสรู้ความจริง และทรงแสดงความจริงว่าเดี๋ยวนี้ ที่มีจริง ๆ ไม่ใช่เรา เป็นแต่ละหนึ่ง แต่ละหนึ่ง แต่ละหนึ่ง ซึ่งเกิดเพราะเหตุปัจจัย หลากหลายมาก

นี่ก็เริ่มรู้จักว่า พระสัมมาสัมพุทธเจ้า สอนให้เข้าใจความจริงที่พระองค์ตรัสรู้ แต่คนอื่นไม่ได้ตรัสรู้ เขาจะสอนอย่างพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้หรือ? ก็เป็นไปได้ไม่ได้!!! เพราะฉะนั้น แต่ละคำ ก็ศึกษาในพระไตรปิฎกได้...

คุณจักรกฤษณ์ :

กราบเรียนท่านอาจารย์ครับ คำว่า "สัจธรรม" มีความละเอียดลึกซึ้ง และควรที่จะต้องให้ความเข้าใจอย่างไรครับ

ท่านอาจารย์ :

ธรรมะมีจริงแน่ ๆ ใช่ไหม? ถ้าไม่มี ก็ไม่มีอะไรเลย แต่เคยไม่รู้!! คิดว่าสิ่งที่จริง เป็นคน เป็นสัตว์ เป็นต้นไม้ เป็นดอกไม้ หารู้ไม่ว่า แต่ละหนึ่ง เป็นสิ่งที่จริง ซึ่งใครเปลี่ยนแปลงความจริง "ลักษณะที่แท้จริง" ของสิ่งนั้นไม่ได้ นั่นคือ สัจธรรม ความจริงซึ่งไม่มีใครเปลี่ยนแปลงได้เลย "แข็ง" ใครไปเปลี่ยนได้? "เห็น" ใครไปเปลี่ยนได้? แต่ก่อน คิดว่า "เราเห็น" แต่พอศึกษาธรรมะ ก็คือ "เห็น" มีจริงไม่ใช่เรา ถ้าเห็นไม่เกิด ก็ไม่มีเห็น เห็นเกิดขึ้นเห็น แล้วก็ดับไปค่อย ๆ เข้าใจความเป็นธรรมะ ไม่ใช่เรา จนกว่าจะถึงที่สุด คือประจักษ์แจ้งความจริงของธรรมะ ซึ่งเกิดดับ เป็นสัจธรรม ใครก็เปลี่ยนไม่ได้ และผู้ที่รู้ความจริงนี้ ก็ได้เจริญแล้วด้วยปัญญาความเห็นที่ถูกต้อง ถ้าไม่สะสมความเห็นถูกต้องตั้งแต่ต้น จะไปรู้แจ้งอริยสัจธรรมได้อย่างไร? ว่าขณะนี้ สิ่งที่มี เกิดแล้วก็ดับ

...เริ่มเห็นถูกในขั้นฟัง มั่นคง ไม่ใช่ไปทำอะไรเลยทั้งสิ้น!!! แต่...ฟัง...
เพื่อ...ละ...ความไม่รู้!!! จนกว่าจะรู้ขึ้น ปัญญาที่ทำหน้าที่ตามลำดับ
...ตั้งแต่...ปริยัติ...ฟังคำของใคร?...พระพุทธรูป...ฟัง...หมายความว่า
ต้องเข้าใจ ไม่ใช่เข้าใจนิด ๆ หน่อย ๆ ...รอบรู้...ทุกอย่างเป็น
ธรรมชาติ ไม่ว่าจะมียะไร ทางไหนปรากฏ เป็นธรรมชาติหมด เพราะมี
จริง ๆ และสิ่งที่มีจริง ต้องเกิดด้วย เกิดแล้วก็ดับด้วย แค่นี้...มั่นคง
ไปเรื่อย ๆ ...เข้าใจไปเรื่อย ๆ ...

ว่าเดี๋ยวนี้ใช่ไหม? "เห็น" เกิดใช่ไหม? ถ้าเห็นไม่เกิด ไม่มี "เห็น"
เดี๋ยวนี้ "คิด" ใช่ไหม? ถ้าคิดไม่เกิด ก็ไม่มี "คิด" แต่ละคำ ไม่ใช่ฟัง
ผ่านหู แต่คำนี้ เป็นคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กำลังพูดถึง
อะไร? กำลังพูดถึงสิ่งที่กำลังมีจริง ๆ แต่ไม่เคยคิด ไม่เคยเข้าใจมา
ก่อนเลย ฟังเรื่องอื่น คิดเรื่องอื่น กำลังฟังก็อาจจะคิดคำอื่น เรื่อง
อื่นต่อไป นั่นคือไม่ได้ฟัง

แต่ถ้าฟังจริง ๆ "เห็น" เดี่ยวนี้มีเห็น แล้วก็เข้าใจถูกต้องว่า เห็นต้อง
เกิด ถ้าเห็นไม่เกิดก็ไม่มีเห็น แล้วเห็นก็ดับ เพราะในขณะที่ได้ยิน
ไม่ใช่เห็น จะมีเห็นต่อไปไม่ได้ ในขณะที่คิด หลับตาแล้วก็คิดได้ แต่
ไม่มีเห็นได้ เพราะฉะนั้น แต่ละหนึ่ง เป็นสิ่งที่มีจริง ชั่วคราว แส่น
สั้น สุดท้ายจะประมาณได้ ถ้าไม่รู้อย่างนี้ ก็ละการที่เคยยึดถือว่าเป็น
เรา ตั้งแต่เกิดจนตายไม่ได้ ทุกชาติไป...

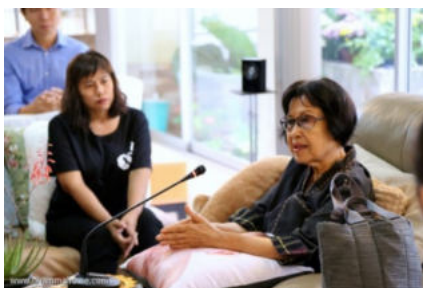

...เพราะฉะนั้น เป็นผู้ทีละเอียดย อดทน ขันติবারมี พระสัมมาสัม
พุทธเจ้า กว่าจะได้ตรัสรู้ความจริงนี้ก็นาน แล้วเราจะไม่อดทนเลย
หรือ? จะไม่ฟังแต่ละคำ ด้วยความเข้าใจขึ้นหรือ? ค่อย ๆ เข้าใจขึ้น

เท่านั้น ไม่มี "ตัวตน" ไปทำอะไรได้เลยทั้งสิ้น!! เพราะเป็นธรรมชาติ
ละหนึ่ง ชั่วเป็นชั่ว ดีเป็นดี ถูกเป็นถูก ผิดเป็นผิด จริงเป็นจริง ไม่
จริงก็ไม่จริง จะเอาไม่จริงมาเป็นจริงได้อย่างไร? จะเอา "เรา" มา
แต่ไหน? นอกจากความเห็นผิด เอาอะไรเป็นเรา? เสี่ยงเกิดและดับ
แล้ว ไหนเรา? "คิด" เกิดแล้วดับแล้ว ไหนเรา?

เพราะฉะนั้น ถ้าเข้าใจจริง ๆ คือ รอบรู้ มั่นคง แทງตลอด ต้อง
เดี๋ยวนี้!!! ไม่ใช่ไปที่ไหน ไปนั่งทำอะไร? ไปเดิน ไปอะไรก็ไม่รู้ ไม่รู้
จริง ๆ ไม่รู้ไปทำไม? ไม่รู้ว่าเดินทำไม? ไม่รู้ว่านั่งทำไม? มีแต่
"อยาก" อยากก็ไม่รู้ว่าขณะนั้น เกิดแล้ว เพราะเหตุปัจจัย แล้วห้าม
ยับยั้งก็ไม่ได้ เพราะเป็นสังขาร ทุกอย่างที่มีจริง เป็นสังขาร มีจริง

เพราะฉะนั้น จึงต้องเป็นผู้ที่รู้จักว่า พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ที่
ทรงตรัสรู้ ไม่ใช่เหมือนคนอื่นที่ไม่รู้ แล้วก็พูดไปตามความไม่รู้ แต่
กว่าจะรู้ ต้องรู้ด้วยว่า บำเพ็ญพระบารมีนานเท่าไร? สวากแต่ละ
รูป ท่านพระสารีบุตร ท่านพระมหาโมคคัลลานะ ท่านพระ
มหากัสสปะ ท่านพระอนุรุธะ ทั้งหมดนี้ ย้อนไปในอดีต เคยฟัง
ธรรมนานเท่าไร กว่าจะได้รู้แจ้งอริยสัจธรรม...

...เพราะฉะนั้น เราเป็นใคร? จะไม่ฟังหรือ? จะไม่อดทนที่จะรู้ว่า ธรรมะเป็นสิ่งที่ลึกซึ้ง ถ้าไม่ลึกซึ้ง ทุกคนก็ไม่มีกิเลส รู้ความจริง แต่ เพราะเหตุว่าลึกซึ้งมาก และความไม่รู้ก็เพิ่มขึ้นทุกวัน ยิ่งอยู่ไปใน สังสารวัฏ ก็มีแต่ความไม่รู้ ที่เพิ่มขึ้น เพราะฉะนั้น ขณะที่ได้ฟัง ธรรมะ เริ่มเกิดความรู้ ความเข้าใจ ทีละเล็กทีละน้อย เปรียบเทียบกับ ที่ไม่เคยรู้มาก่อน เป็นของธรรมดา

เพราะฉะนั้น รีบร้อนได้ไหม? เร่งได้ไหม? ไปนั่งสักเจ็ดวันได้ไหม? เดือนหนึ่ง ปีหนึ่ง คิดว่าจะรู้หรือ? แค่นี้ก็รู้แล้ว ว่า คืออะไร? เดียวนี้ก็นั่ง แล้วอย่างไร? นั่งที่ไหนก็นั่ง แล้วรู้อะไร?...

...เพราะฉะนั้น เป็นเรื่อง "ละ" ไม่ใช่เรื่อง "ได้" ต้องไม่ลืม คำสอน ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกคำ "เป็นเรื่องละ" ใครบอกให้ "ได้ " ใครบอกให้ "ทำ" ผิดหมด!! ผิดก็คือผิด ถูกก็คือถูก ไม่อย่างนั้นก็ไม่ รู้จักพระสัมมาสัมพุทธเจ้า รู้จักแต่ใคร? "คนบอก" "คนพูด" เข้าใจ ว่าเป็นอาจารย์ อาจารย์ได้ แต่ว่า สอนผิด!! ในสมัยโน้นก็มีอาจารย์ มากมาย แต่ว่า อาจารย์ใด ๆ ก็ไม่ใช่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งเป็น พระบรมศาสดา เหนือใครทั้งหมดในสากลจักรวาล ไม่ใช่เฉพาะโลก นี้โลกเดียว

แล้วอย่างนี้จะให้นับถือใคร? จะให้ฟังคำของใคร? และคำของใคร เป็นคำจริงทุกคำ มีคำไหนบ้างที่ไม่จริง ถ้าเป็นคำของพระสัมมาสัม พุทธเจ้า ทรงแสดงตั้งแต่เบื้องต้น จนถึงที่สุด แต่ละคำ แต่ละคำ แต่ละคำ ต้องเข้าใจ พระพุทธพจน์ ฟัง...ไตร่ตรอง...รอบรู้...แทง

คุณจักรกฤษณ์ :

ตลอด...จนเป็นสัจจญาณ หมายความว่า ไม่มีการเปลี่ยนแปลงว่า ใครจะพูดอย่างไรก็เชื่อ ใครจะบอกอย่างไรก็ทำ ไม่ใช่อย่างนั้นเลย สัจจญาณ คือ มีความเข้าใจที่มั่นคงในสัจจะ ในความจริง ที่ได้ฟัง กราบเรียนท่านอาจารย์ครับ ในปัจจุบัน มีคำสอนมากมาย ที่เขา อ้างว่า นำมาจากพระคำรัสของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งถ้า จะกล่าวไปแล้วก็มีกว่าเก้าสิบกว่าเปอร์เซ็นต์ และคนส่วนใหญ่ก็ฟัง คำสอนเหล่านั้น และยึดถือ ปฏิบัติตามคำสอนเหล่านั้น ถ้าเรา ออกไปข้างนอกแล้วคุยกับแต่ละคน ก็จะได้เห็นข้อมูลตรงนี้ว่า เขาก็มี อาจารย์คนนั้น อาจารย์คนนี้ คำสอนก็ไพเราะเหลือเกิน เขาก็บอก ว่านำมาจากพระคำรัสของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า มีคน จำนวนไม่น้อย เป็นเรือนแสน ก็ศรัทธา นับถือ (ท่านอาจารย์กล่าว เสริมว่า...ทั่วโลก...) แต่สำหรับกลุ่มเราไม่มาก ที่มูลนิธิตั้ง และที่ ติดตามฟังท่านอาจารย์ตามสถานีวิทยุ โทรทัศน์ ไม่ถึงหนึ่ง เปอร์เซ็นต์นะครับ

ท่านอาจารย์ :

เขาก็จะบอกว่า คนส่วนใหญ่เขาเชื่อถือ เขาฟัง เขาปฏิบัติตาม ตรง นี้ แค่ไม่ถึงเปอร์เซ็นต์จะถูกหรือ? จะถูกต้องได้อย่างไร?

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสว่าอย่างไร? พระศาสนา จะอันตราย ไม่ใช่ดำรงอยู่ แล้วก็ไม่นานเลย ห้าพันปี เทียบกับอายุขัยที่โลก จะต้องเป็นอย่างนี้ต่อไปอีก แล้วก็ไม่ใช่ห้าพันปีจริง ๆ หมด แต่ว่า... เท่าที่ยังมีผู้ที่เข้าใจและประพฤติปฏิบัติตาม ตามเหตุ ตามผล ที่ ทรงกำกับไว้ด้วย เพราะฉะนั้น ถ้าไม่มีใครที่สนใจศึกษาพระธรรม ให้เข้าใจที่จะดำรงความจริงของคำสอนไว้ ก็เข้าใจผิดกันหมด!!!

...เพราะฉะนั้น ทั้งโลก กล่าวได้เลยว่า ใครก็ตาม ที่ไม่เข้าใจพระธรรม พระพุทธศาสนา อันตรธานแล้ว จากคนนั้น!!! เพราะฉะนั้น ไม่ว่าจะเป็นอาจารย์สอนอะไรก็ตาม ตามพระพุทธพจน์หรือเปล่า? ตามความเป็นจริงหรือเปล่า? เช่น "เดี๋ยวนี้ ไม่ใช่เรา" จริงไหม? แต่ละคำ แต่ละคำ ไม่ใช่เรา แล้วเป็นอะไร? "เห็น" มีไหม? "เห็น" เป็นเราหรือ? "เห็น" เกิดขึ้น แล้ว "เห็น" ก็ดับไป "เรา" อยู่ไหน? และขณะที่เห็น ไม่มีอย่างอื่น ไม่มี "คิด" ไม่มี "ได้ยิน" (มีเสียงฟ้าร้อง ฝน กำลังจะตก) นี่ค่ะ "ได้ยิน" ไม่ใช่ "เห็น" เป็น "แต่ละหนึ่ง" ดับไหม? หหมดไหม? ที่จะแสดงให้เห็นว่า "ทุกคำ" เป็น "คำจริง" ซึ่งใครจะเปลี่ยน?...

...เพราะฉะนั้น การที่จะเข้าใจธรรมะ ต้องรู้ว่า สิ่งที่มีธรรมดา ซึ่งคนไม่เคยรู้มาก่อน มีผู้ที่ทรงบำเพ็ญพระบารมี จนตรัสรู้ความจริง และ "คำนั้น" เป็นคำที่ ใครก็ตาม ไม่ฟังด้วยดี ไม่เข้าใจอย่างถูกต้อง ทำลายคำสอน เพราะฉะนั้น ถ้ายังมีคนที่ไม่เข้าใจจำนวนมาก แล้ว ก็ กล่าวคำที่ไม่ใช่คำที่ทำให้เข้าใจสิ่งที่มีจริง ขณะนี้ เดียวนี้ด้วย!! นั่นคือการทำลายคำสอนของพระศาสนา อันตรธาน เพราะไม่มีคน เข้าใจ!!!!...

...เพราะฉะนั้น ตราบใดที่ยังมีผู้ที่ศึกษา ด้วยความเคารพอย่าง
ยิ่ง ทุกคำ ถึงจะยาก ถึงจะไม่มีใคร มีพรรค มีพวก ไม่ใช่อย่างนั้น!!!
ไม่ใช่ต้องไปเอาบริวารมามาก ๆ จะมีหนึ่งคน พระศาสนาก็ไม่
อันตราย จากคนนั้น ที่เข้าใจ!! สิบคนที่เข้าใจ พระศาสนาก็ไม่
อันตรายจาก เฉพาะสิบคนที่เข้าใจ เพราะฉะนั้น ที่ว่าพระศาสนา
จะอันตราย ก็คือ จากคนที่ไม่เข้าใจทั้งหมด!!! จะเชื่อว่าพระศาสนา
ยังคงอยู่ได้อย่างไร?

เพราะฉะนั้น จะจำนวนเท่าไรก็ตามแต่ อันตรายไปแล้ว จากคน
ที่ไม่เข้าใจ จนกว่าจะถึงเวลาที่ ไม่เหลือเลย!! ซึ่งอย่างมากที่สุดห้า
พันปี ถ้า...มีข้อแม้...เมื่อยังมีผู้ที่เข้าใจ และประพฤติ ปฏิบัติตาม
เท่านั้น!! ไม่ใช่ว่า ปฏิบัติผิด ก็จะไปดำรงคำสอนไว้ได้!! ต้องมั่นคง
ต้องถูกต้อง!! ตามความเป็นจริง!!...

การอันตรายของพระธรรม [อรรถกถาวรรคที่ ๑๐]

ก็ในคำที่ตรัสไว้ในที่สุดแห่งสูตรทั้งปวงว่า ก็ภิกษุเหล่านั้น ย่อมยังธรรมนี้ให้อันตรายไปนั้น
ชื่อว่าอันตรายมี ๕ อย่าง คือ อริคมอันตราย อันตรายแห่งการบรรลู่ ๑ ปฏิบัติอันตราย
อันตรายแห่งการปฏิบัติ ๑ ปริยัติอันตราย อันตรายแห่งปริยัติ ๑ ลิงคอันตราย อันตราย
แห่งเพศ ๑ ธาตุอันตราย อันตรายแห่งธาตุ ๑.

ใน ๕ อย่างนั้น มรรค ๔ ผล ๔ ปฏิสัมภิทา ๔ วิชชา ๓ อภิญญา ๖ ชื่อว่า อริยมรรค. อริยมรรคนั้น เมื่อเสื่อมย่อมเสื่อมไปตั้งแต่ปฏิสัมภิทา. จจริงอยู่ นับตั้งแต่พระพุทธเจ้าปรินิพพานได้ ๑,๐๐๐ ปี เท่านั้น ภิกษุไม่สามารถจะให้ปฏิสัมภิทาบังเกิดได้ ต่อแต่นั้นก็อภิญญา ๖. แต่นั้นเมื่อไม่สามารถทำ อภิญญาให้บังเกิดได้ ย่อมทำวิชชา ๓ ให้บังเกิด. ครั้นกาลล่วงไป ๆ เมื่อไม่สามารถจะทำวิชชา ๓ ให้บังเกิด ก็เป็นพระอรหันต์สุขขวิปัสสก โดยอุบายนี้เอง ก็เป็นพระอนาคามี พระสกทาคามี และ พระโสดาบัน. เมื่อท่านเหล่านั้นยังทรงชีพอยู่ อริยมรรคชื่อว่ายังไม่เสื่อม อริยมรรคชื่อว่า ย่อมเสื่อมไป เพราะความสิ้นไปแห่งชีวิต ของพระอริยบุคคลผู้โสดาบันชั้นต่ำสุดดังกล่าวนี ชื่อว่าอันตรายแห่ง อริยมรรค

ภิกษุไม่สามารถจะให้ฌาน วิปัสสนา มรรคและผล บังเกิดได้ รักษาเพียงจาตุปาริสุทธิศีล ชื่อว่าอันตรายแห่งข้อปฏิบัติ. เมื่อกาลล่วงไป ๆ ภิกษุทั้งหลายคิดว่า เราจะรักษาศีลให้บริบูรณ์ และจะประกอบความเพียรเนื่อง ๆ แต่เราก็ไม่สามารถจะทำให้แจ้งมรรคหรือผลได้ บัดนี้ ไม่มีการ แหว่งตลอดอริยธรรม จึงท้อใจ มากไปด้วยความเกียจคร้าน ไม่ตักเตือนกันและกัน ไม่รังเกียจกัน (ในการทำชั่ว) ตั้งแต่นั้นก็พากันย่ำยีสิกขาบทเล็กน้อย. เมื่อกาลล่วงไป ๆ ต้องอาบัติปาจิตตีย์ ฤๅลัลลัจฉัย ต่อแต่นั้น ต้องครุกาบัติ. เพียงอาบัติปาราชิกเท่านั้นยังคงอยู่. เมื่อภิกษุ ๑๐๐ รูปบ้าง ๑,๐๐๐ รูปบ้าง ผู้รักษาอาบัติปาราชิกยังทรงชีพอยู่ การปฏิบัติชื่อว่ายังไม่อันตราย จะอันตราย ไปเพราะภิกษุรูปสุดท้ายทำลายศีล หรือสิ้นชีวิต ดังกล่าวนี ชื่อว่า อันตรายแห่งการปฏิบัติ.

ฯลฯ

[เล่มที่ ๓๒] พระสูตรตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย เอกนิบาต เล่ม ๑ ภาค ๑ หน้าที่ ๑๖๗

พราหมณสูตร

[๗๗๗] ข้าพเจ้าได้สดับมาแล้วอย่างนี้ :-

สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าประทับอยู่ ณ พระวิหารเชตวัน อารามของท่านอนาถบัตติก เศรษฐี ใกล้กรุงสาวัตถี. ครั้งนั้น พราหมณ์คนหนึ่งเข้าไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้าถึงที่ประทับ ได้ปราศรัยกะพระผู้มีพระภาคเจ้า ครั้นผ่านการปราศรัยพอให้ระลึกถึงกันไปแล้ว จึงนั่ง ณ ที่ควรส่วนข้างหนึ่ง. ครั้นแล้ว ได้ทูลถามพระผู้มีพระภาคเจ้าว่า

[๗๗๘] ข้าแต่พระโคตมผู้เจริญ อะไรหนอ เป็นเหตุเป็นปัจจัยเครื่องทำให้พระสัทธรรมตั้งอยู่ไม่ได้นาน ในเมื่อพระตถาคตเสด็จปรินิพพานแล้ว. และอะไร เป็นเหตุเป็นปัจจัย เครื่องทำให้พระสัทธรรมตั้งอยู่ได้นาน ในเมื่อพระตถาคตเสด็จปรินิพพานแล้ว.

[๗๗๙] พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า ดูก่อนพราหมณ์ เพราะบุคคลไม่ได้เจริญ ไม่ได้กระทำ ให้มากซึ่งสติปัญญา ๔ พระสัทธรรมจึงตั้งอยู่ไม่ได้นาน ในเมื่อตถาคตปรินิพพานแล้ว. และเพราะบุคคลเจริญ กระทำให้มากซึ่งสติปัญญา พระสัทธรรมจึงตั้งอยู่ได้นาน ในเมื่อตถาคตปรินิพพานแล้ว.

สติปัญญา ๔ เป็นไฉน. ภิกษุในธรรมวินัยนี้ ย่อมพิจารณาเห็นกายในกายอยู่ มีความเพียร มีสัมปชัญญะ มีสติ กำจัดอภิชฌาและโทมนัสในโลกเสีย ย่อมพิจารณาเห็นเวทนาในเวทนาอยู่ ... ย่อมพิจารณาเห็นจิตในจิตอยู่ ... ย่อมพิจารณาเห็นธรรมในธรรมอยู่ มีความเพียร มีสัมปชัญญะ มีสติ กำจัดอภิชฌาและโทมนัสในโลกเสีย.

ดูก่อนพราหมณ์ เพราะบุคคลไม่ได้เจริญ ไม่ได้กระทำให้มากซึ่งสติปัญญาน ๔ เหล่านั้นแล พระสัทธรรมจึงตั้งอยู่ได้ไม่นาน ในเมื่อตถาคตปรินิพพานแล้ว. และเพราะบุคคลได้เจริญ ได้กระทำให้มากซึ่งสติปัญญาน ๔ เหล่านั้นแล พระสัทธรรมจึงตั้งอยู่ได้นาน ในเมื่อ ตถาคตปรินิพพานแล้ว.

[เล่มที่ ๓๐] พระสูตรตันตปิฎก สังยุตตนิกาย มหาวารวรรค เล่ม ๕ ภาค ๑ หน้าที่ ๔๖๖

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
อนุโมทนาในกุศลศรัทธาของคุณจักรกฤษณ์ คุณชญาพร เจนเจษฎา
และอนุโมทนาในกุศลจิตของทุกท่านครับ

